

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖
จวนตัวเท่าไรยิ่งเร่งธรรมะออก

เอ้านี้ทองคำ ๑ กิโลกับ ๒๐ บาท เป็นของเล่นเมื่อไร โธ เราเดินมาจนจะตายแล้ว เราจึงบอกว่าพอได้ ๑๐ ตันนี้หงายเลย ยังบอกแล้ว ใจนี้มันพุ่ง ๆ เพื่อช่วยชาติบ้านเมือง มันอ่อนเมื่อไร พูดจริง ๆ อะไรจะมาอะไรกับเราไม่เคยสนใจเลย เหยียบหัวมันไปเลย นี่ก็เพื่อชาติบ้านเมือง ศาสนากับชาติอยู่ด้วยกัน เราอุ้มทั้งสองเลย เราทำ-ทำเล่นเมื่อไร ถ้างงได้เอาแล้วเป็นไม่ถอย จิตหลวงตาไม่ได้เหมือนใครง่าย ๆ นะ เราพูดจริง ๆ ตามความสัตย์ความจริงของเรา มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ถ้างงได้ลงตรงไหนแล้วผิงเลย ขาดสะบันเลย ทีนี้มาย้อนเข้าเรื่องความเพียรของเรามันก็แบบเดียวกัน คือเอาแบบนิสสัยอันนี้แหละมาใช้ คือเป็นก็เป็น ตายก็ตาย ผิงเลย ทีนี้เวลามาช่วยพี่น้องทั้งหลายก็ลงถึงร่องไถ่กัภายในใจ เป็นในใจสะท้อนปั้งขึ้นมา ร่องไถ่ออกมาเลย เอาจะช่วย ขึ้นทันทีเลย นั่นเห็นไหม นี่เรียกว่าขึ้นเวทีแล้ว ยังไงก็ต้องชัตเลย

เห็นไหมละถอยอะไรเมื่อไรเมื่อออกแล้ว ไม่มีคำว่าถอยถ้างงได้เอาแล้ว ถ้างงได้ถอยแล้วล้มตุมเลย ไม่เอา ที่จะไปหารบกวอนอย่างที่เคยเป็นมานี้ไม่เอาแหละ ส่วนบรรดาพี่น้องศรัทธาทั้งหลายที่จะบริจาคตามอธยาศัยของตนนั้นเราไม่ว่าแหละ ได้มาเท่าไรเรายินดี ยิ่งเป็นความส่งเสริมชาติไทยของเราให้หนาแน่นมั่นคงยิ่งขึ้น ๆ เราพอใจ แต่ว่าการรบกวอนด้วยการประกาศให้ทราบทั่วถึงกันทั้งประเทศนี้นั้น เรียกว่าล้มตุมเลยแหละ จุดไหนต้องจุดนั้น นี่ก็บอกว่า ๑๐ ตัน และดอลลาร์ขอให้ได้ ๑๐ ล้าน นี่พอในหัวใจเราแล้วเต็มปั้งเลย เอาละพอ แล้วล้มตุมเลย

สรุปทองคำวันที่ ๓๑ ทองคำได้บาทเดียวเมื่อวานนี้ ดอลลาร์ได้ ๒๐ ดอลลาร์ ทองคำที่มอบเข้าคลังหลวงแล้วเวลานี้ ๕,๕๕๙ กิโลครึ่ง ดอลลาร์ที่มอบเข้าคลังหลวงแล้ว ๗ ล้าน ๒ แสนดอลลาร์ ทองคำที่ได้หลังจากการมอบเข้าคลังหลวงแล้ว ได้เพิ่มเข้ามาอีก ๕๑๘ กิโล ๖๔ บาท ๒๓ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๒๓๐,๔๒๑ ดอลลาร์ ยังขาดดอลลาร์อยู่อีก ๖๙,๕๗๙ ดอลลาร์จะครบจำนวน ๓ แสน กรุณาทราบตามนี้ รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ที่มอบแล้ว และยังไม่ได้มอบ ได้ทองคำ ๖,๐๗๘ กิโล หรือ ๖ ตันกับ ๗๘ กิโล รวมดอลลาร์ที่ได้แล้วทั้งหมด ที่มอบแล้วและยังไม่ได้มอบได้ ๗,๔๓๐,๔๒๑ ดอลลาร์

เงินสดที่นำไปซื้อทองคำเข้าคลังหลวงเป็นจำนวน ๑,๑๑๒ ล้าน เงินสดเราเป็นพัน ๆ หมื่น ๆ ล้านออกทั่วประเทศ แต่เวลาได้เข้าคลังหลวงเข้าได้เพียง ๑,๑๑๒ ล้านเท่านั้น ก็ เพราะว่าขอยุ่ทุกแห่งทุกหน คิดดูตั้งแต่ไปเทศน์นี้ก็ขอตามสายทางเรื่อยมา เราก็เก็บมาเรื่อย บัญชีขอนั้นขอนี้ ขอรถขอรขาอะไรมาเรายังไม่ได้ตอบ มีแต่เก็บมา ๆ แล้วเมื่อวานนี้หรือวันไหนก็มาอีก ก็อย่างนั้นแหละที่มันเข้าไม่ได้ก็เพราะเหตุนี้เอง ทางไหนก็มีแต่ความจำเป็น ๆ ทั่วหน้ากัน ทางโน้นก็ขอ ทางนี้ก็ขอ มันเลยเข้าไม่ได้

เรื่องบุญนี้ไม่มีคำว่าเพื่อ ทำไมจึงไม่มีคำว่าเพื่อ พอบุญเต็มที่แล้วถึงนิพพานปิ้งพอดีอย่างเลิศเลอ นั้นเห็นไหม ไม่มีคำว่าเพื่อ เรื่องบุญเรื่องกุศลขอให้พี่น้องทั้งหลายตั้งอก ตั้งใจนะ นี่หลวงตาพูดตรง ๆ หลวงตาจวนจะตายเท่าไรยิ่งเร่งธรรมะออกนะ มุ่งต่อพี่น้องทั้งหลาย ศาสนาพุทธเราประกาศปางเลยสามแดนโลกธาตุ แน่ล้านเปอร์เซ็นต์ไปเลย เทียว พุทธศาสนานี้เป็นศาสนาคุณโลกคู่สงสารมาตลอด แล้วจะเป็นสายต่อไปอย่างนี้ กับกิเลสที่มันก็เป็นสายต่อกันไปคอยทำลายธรรม ทั้งสองอย่างนี้อยู่หัวใจของสัตว์ คือ กิเลสก็เกิดที่หัวใจของสัตว์ แล้วแสดงฤทธิ์ของมันไปตามเรื่องของกิเลส เป็นแต่เพียงฝ่ายลบ ๆ คือลบธรรมะ ธรรมะบวกเข้าเรื่อย ๆ เพื่อความสุข ความเจริญ กิเลสจะมาลบเรื่อย ๆ เป็นคู่กันมาอย่างนี้แหละ นี่เป็นของตายตัว ศาสนาตายตัว คือธรรมเป็นเครื่องลบล้าง

กิเลสที่มีอยู่ทั่วโลกดินแดนนี้มันก็ปลอมตายตัวของมันเลย ไม่มีอื่นกิเลส ปลอมทั้งนั้นว่ากันเลย เม็ดทรายหนึ่งที่จะจริงกับกิเลสไม่มี มีแต่ปลอมทั้งนั้น ธรรมนี้ที่จะปลอมเม็ดทรายหนึ่งไม่มี จริงทั้งนั้น ๆ ทั้งสองนี้พิดกันมาตลอด กิเลสเกิดขึ้นจากใจของเรา ธรรมก็เกิดขึ้นจากใจของเรา เรามีความฉลาดแล้วเราก็เอาธรรมมาพิดกิเลสตีกันไปเรื่อย ถ้าเราไม่ฉลาดก็ให้กิเลสลากไป ๆ ธรรมก็จมไปเลย เราก็จมไปด้วยกับธรรมจม ถ้าธรรมพื้นฟูเราก็พื้นฟู กิเลสก็จมไปด้วยกันจากหัวใจของเรา

คำว่ากิเลสและธรรม ท่านทั้งหลายที่จะให้เห็นประจักษ์แล้วอย่าไปดูที่อื่น ให้อใจของเรา ทั้งกิเลสทั้งธรรมจะรวมตัวอยู่ที่นี้แห่งเดียว เหล่านั้นไม่เป็นภาระสำหรับรับบาปและบุญนะ เหล่านี้ทั้งหมดทั่วแดนโลกธาตุไม่มี มีใจดวงเดียวเป็นผู้รับ กิเลสก็เกิดที่นี้สั่งสมความชั่วเข้ามาที่นี้ เภาที่นี้ ธรรมก็เกิดที่นี้สั่งสมความดีเข้ามาที่นี้ เพิ่มพูนที่นี้เรื่อย ๆ ไป จนกระทั่งถึงที่สุดแล้วเรียกว่าไม่เพื่อ นิพพานคือเมืองพอ พออย่างเลิศเลอ อะไรก็ตาม คำว่าพอชนะหมดเลย ไม่ว่าตีว่าชั่วว่ามากว่าน้อยพอแล้วเท่านั้นพอ นั่นละคำว่าพอ ตัดขาดสะบั้นไปหมดเลย บุญกุศลเข้าถึงจุดที่พอแล้วพอ อย่างพระพุทธเจ้าพระอรหันต์พอนั้น ท่านไม่มีอะไรเพื่อเลยในสามแดนโลกธาตุ จึงเรียกว่าเลิศเลอ

นี่เราจนจะตายเท่าไรก็ยิ่งเร่งธรรมออก ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบทั่วถึงกัน เราไม่ใช่จะโอ้อวดยกตนข่มท่านผู้ใดนะ คือเป็นที่ถนัดใจของเรา เราพูดออกมาด้วยความถนัดใจและความเมตตาของเราที่มีแก่บรรดาพี่น้องชาวพุทธทั้งหลาย จนตัวเท่าไรยิ่งเร่งธรรมะออก ๆ ๆ ถ้าเราตายไปแล้วจะมีผู้ใดมาพูดอย่างเราหรือไม่มี เราทราบไม่ได้ แต่เรื่องของเราเราทราบได้ว่าเรายังมีชีวิตอยู่ เราพูดได้เข้าใจไหมละ คนอื่นจะมีจำนวนมากน้อยเท่าไรเราพูดไม่ได้ เราบอกไม่ได้

เวลานี้เรายังไม่ตายเราจึงเร่งพูด ตามสิ่งที่รู้ที่เห็นที่เป็นอยู่ของเราออกมาอย่างไม่สะทกสะท้าน ส่วนผู้อื่นผู้ใดเราไม่ได้ประมาทถูกเหยียดหยามใคร แต่เราไม่รู้ท่านเหล่านั้นเป็นยังไงใช้ไหม เพราะอย่างนั้นเราถึงไม่นำมาพูด เวลาเราตายนี้จะมีใครพูดไม่พูดก็ไม่ทราบ สำหรับเรายังมีชีวิตอยู่เราทราบของเรา เราพูดได้เข้าใจไหม นี่เราพูดอย่างนี้พูดกับพี่น้องทั้งหลายพูดด้วยความเต็มหัวใจจริง ๆ เราไม่มีอะไรบกพร่องในหัวใจ พูดได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ตามทางของศาสนาที่สอนมาเรียบร้อยแล้วไม่มีผิดเพี้ยนเลย ผลที่ปรากฏมาก็มาเต็มอยู่ในหัวใจของเราจากสายทางที่สอนมา ๆ เราพยายามชวนชวายเป็นตามสายทางเอาไว้ บินไป ๆ สุดท้ายถึงจุด นั้น ถึงจุดก็เป็นอันเดียวกันเลย

ใครถึงจุดแล้วแข่งพระพุทธเจ้าไปก็ไม่มี จะต่ำกว่าพระพุทธเจ้าก็ไม่มี มีแต่ว่า นตฺถิ เสขุโยว ปาปิโย ใครที่ได้ถึงขั้นบริสุทธิเต็มเหนี่ยวแล้วเพราะการสร้างความดีของตนเองเสมอกันหมดนับแต่พระพุทธเจ้า และพระสาวกองค์สุดท้ายลงมา ไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่ากัน แน่ะ พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงแสดงไว้ว่า คนนั้นจะแข่งคนนี้จะแข่งไม่มี เสมอกันหมด นี่ละธรรมเป็นอย่างนั้น

เวลามันถึงใจแล้วไม่ได้ถามใครนะ สามแดนโลกธาตุไม่สนใจที่จะถามใคร ไม่มีอะไรแน่ยิ่งกว่าประจักษ์อยู่ในนี้ แน่ประจักษ์อยู่ในนี้พอ ๆ ทุกอย่าง ดังที่เคยพูดว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้เพียงพระองค์เดียว พระองค์ไปถามใคร ประกาศธรรมสอนโลกผางเลยทันที นับแต่ เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหมลงมาไม่มีสะทกสะท้าน จำหมดแล้ว นั่นละเป็นอย่างนั้นนะธรรม ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจ เวลาเรายังมีชีวิตอยู่เราก็พูดเต็มที่เต็มฐาน ใครที่มาติฉินนินทา ดูด่าว่ากล่าว เราก็ประกาศแล้วว่านี่คือ ถึงขยะเราไม่สนใจ เหยียบหัวมันไปเลยยังบอกแล้ว

ธรรมท่านยังมาขยะต่อถึงขยะอยู่แล้วไม่ใช่ธรรม เคารพนับถือไม่ได้ไม่เป็นที่ตายใจ ธรรมต้องเป็นธรรมวันยังค่ำ จะเป็นอะไรก็ตามเหยียบไปเลยเทียว ธรรมไม่มีอะไรเหนือกว่า ท่านจึงเรียกว่า โลกุตระธรรม ธรรมเหนือโลก เหนือโลกสมมุติตัวเอง สมมุติก็มีอะไรก็

สามโลกธาตุเป็นสมมุติทั้งหมดแล้วนั้น ท่านจะสะทกสะท้านกับอะไร จะว่าอะไรก็ตาม พระพุทธเจ้าเองท่านก็มี ถ้าจะพูดถึงเรื่องว่ามี พระพุทธเจ้าทุกพระองค์มีทั้งนั้น เรื่องคำตตินินทา ดุด่าและโจมตีต่าง ๆ มีตลอด พระองค์จึงรวมยอดมาเลยว่า นินทา จ ปัสสา จ ลาภา จ อลาภา จ สุขญจ ทุกฺขญจ เอส ธมฺโม สนนฺตโน ฟังชิตฺถ การได้มา และการเสียไป นินทาและสรรเสริญ ความสุขและความทุกข์ เหล่านี้เป็นธรรมมีมาดั้งเดิมฟังชิตนะ เอส ธมฺโม สนนฺตโน ธรรมเหล่านี้เป็นของเก่าแก่เคยมีมาดั้งเดิม อย่าไปตื่นเต้น นั้น บอกพระอานนท์ตื่นเต้นหาอะไร

นั่น องค์ศาสดาแท้ก็ยังคงถูกเขาโจมตีจนกระทั่งพระอานนท์จะอยู่ไม่ได้ พระอานนท์เป็นคนมีกิเลส พระพุทธเจ้าสิ้นกิเลสแล้วก็เหยียบหัวพวกนั้นไปอยู่อย่างนั้นนะ พระอานนท์ยังไม่สิ้นกิเลส ทั้งเหยียบหัวเขา ทั้งเขาเหยียบหัวพระอานนท์เข้าใจไหม พระอานนท์ก็ทุกข์ก็เดือดร้อน พระองค์ไม่มีใครเหยียบว่าไปธรรมดา เขาไปจ้วงคนตาพระพุทธเจ้า เขาไม่พอกพอใจเขาเคียดเขาแค้นพระพุทธเจ้า ฝ่ายมาร ว่าไอ้อูฐ ไอ้ลา ไอ้หัวโล้น ไอ้กะลามะพร้าว เอากะลามะพร้าวไปเทียวหาขอกินอะไร ๆ ว่าทุกอย่าง ให้พระพุทธเจ้าทรงเสียดอกเสียดใจเสียดพระทัย จ้วงคนมาด้วยนะมาว่า ยืนเป็นแถวเลย ว่าพระพุทธเจ้า พระองค์ก็เฉยไม่เคยสนใจ นั้นฟังชิต

หลวงตาบ้วนนี้ใครมาขึ้นเป็นแถวจ้วงว่าก็ไม่เห็นมี จะเป็นบ้าอะไรนักหนาเข้าใจไหม เขาไม่ได้จ้วงกันมาขึ้นเป็นแถวว่าให้เรา แต่พระพุทธเจ้าเขายืนเป็นแถวว่าพระองค์ พระองค์ยังไม่เห็นมีอะไร ก็มีแต่พระอานนท์ขอลุลารารถาพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดเมืองอื่น ๆ เมืองนี้ทนไม่ไหวแล้ว ทนไม่ไหวเพราะอะไร ถูกเขาดู เขาตำเข่าว่าทุกสิ่งทุกอย่างว่างั้นแล้วไปเมืองโน้นจะทำยังไงละ ฟังชิตนะ เป็นคติดีไหม จะไปเมืองไหน ไปเมืองโน้น เมืองโน้นเขาก็มีปากนี้จะว่ายังไง เพื่อเขามาว่าอย่างนี้เราจะไปเมืองไหน ก็ไปเมืองโน้น เมืองโน้นเขาก็มีปาก นั้นเห็นไหมละ เมืองไหน ๆ เขาก็มีอย่างเดียวกันแล้วไปเมืองไหนมันก็เหมือนกัน แน่ฟังชิตท่านพูด ความนินทา ความสรรเสริญ โลกธรรมนี้เป็นของเก่ามันมีมาดั้งเดิม ไปที่ไหนมันก็มีอยู่อย่างนั้น แล้วจะหลบมันไปที่ไหน อานนท์ นี้เป็นของเก่าของเก่ามีมาดั้งเดิมอย่าไปตื่นเต้น เข้าใจไหม

นี่พระองค์ท่านยังสอนพระอานนท์ว่าอย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่เขาจ้วงวานกัน โถ ยืนเป็นแถวตำ หลวงตาบ้วนก็ไม่เห็นมาจ้วงมาวานมาดุด่ามาว่า ลูกศิษย์ลูกหาเราจะไปเคียดอะไร ตั้งแต่หลวงตาบ้วนไม่เห็นเคียด ครั้นเวลาเขาว่ามามาก ๆ เท่าไรก็วางเสียทีหนึ่งพวกเปรต ทีเดียวพอ ว่าเราก็จ่ายไม่มีอะไรกับใคร เป็นอย่างนั้นแหละไปสนใจอะไร คือจะว่ายัง

ไขมันก็ไม่มี ความหมาย เพราะสมมุติกับวิมุติมันต่างกันขนาดไหน จะว่าอะไรให้อันนั้น เอาจมาขี้ข้ายก็เท่านั้น ไม่มีทาง นั้น เรื่องธรรมกับเรื่องความสกปรกสมมุติมันต่างกันอย่าง นั้น

นี่เราก็พยายามสอนพี่น้องทั้งหลาย มียังงใจถอดออกมา ๆ ตามแต่ผู้ที่จะมาเกี่ยว ข้องหนักเบาเล็กน้อย ควรจะได้แค่นั้นก็ออกแค่นั้น ๆ ถ้าออกมาเต็มที่ก็ออกเต็มที่ ไม่ ต้องพูดว่ามาจากไหนธรรม เข้าใจหรือ เราพูดได้อย่างจิง ๆ อย่างนี้เราไม่สงสัย ก็มันเป็น อยู่ในหัวใจนี้ ถ้าไม่มีอะไรก็เหมือนไม่มีอะไร ถ้ามันไม่เป็นประโยชน์อะไร เขาจะมาถามมา ว่าอะไร ก็จะไม่พูดอะไร มันไม่เป็นประโยชน์สำหรับผู้มาถาม ทางนี้ก็มีไม่ออก ดึงก็ไม่ออก แน่ ๆ ถ้าควรจะออกหนักเบาเล็กน้อยจะออกเอง ควรจะเอาเต็มที่ทุ่มเต็มที่พุ่งเลยทีเดียว นั้น เป็นขั้นเป็นตอนเข้าใจหรือ

ธรรมะพระพุทธเจ้าเป็นของเลิศเลอสุดยอดแล้วนะ เกิดมาในชาตินี้อย่าให้พลาด เป็นอันขาดนะ พลาดพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ยืนยันรับรองสัตว์โลกให้พ้นจากทุกข์ ได้ จากพระโอวาทของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ไม่สงสัยเลย ขอให้ดำเนินเถอะ นี่ละ ศาสนาเอกคืออันนี้ ดังที่ว่าศาสนาอื่นใดเราก็พูดแล้วเมื่อวานใช้ไหมละ เราพูดตามความ จริงไม่ไปดูถูกเหยียดหยามศาสนาใดนี่ เราพูดตามหลักความจริง คือศาสนานอกนั้นเป็น ศาสนาของคนมีกิเลส แน่ ๆ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์เป็นศาสนาของผู้สิ้นกิเลส เป็นผู้ บริสุทธิ์ทรง โลกวิทู รู้แจ้งโลกไว้ตลอดทั่วถึง อาโลโก อุทปาติ สว่างจ้าอยู่ตลอดเวลา นี่ คือศาสดาทุก ๆ พระองค์เป็นอย่างนี้ด้วยกัน คือผู้สิ้นกิเลสเป็นอย่างนั้น ไม่มีอะไรที่มา เป็นมลทิน ปิดบังลึกลับให้หลง ๆ งม ๆ ง่าย ๆ อย่างนี้ไม่มี พระพุทธเจ้าไม่มีคำว่าหลงม ง่าย

ทีนี้คนที่ เป็นเจ้าของศาสนาเป็นผู้มีกิเลส เป็นผู้มีกิเลสก็ต้องมีพิษมีภัยอยู่ในจิตใจ ของผู้เป็นเจ้าของศาสนา ทีนี้เวลาสอนคนนี่ต้องสอนผิด ๆ ถูก ๆ เป็นธรรมดาเหมือนเรา ๆ ท่าน ๆ แล้วดีไม่ดีก็สอนเข้าไปทางกิเลสให้เขาได้สร้างบาปสร้างกรรม เพราะเจ้าของ ศาสนาเป็นผู้สอนเขาให้ลุ่มจมก็ได้เข้าใจไหมละ ส่วนพระพุทธเจ้านี้ไม่มี บอกไม่มีเลย สอนสัตว์ตัวใดรายใดก็ตามที่พระพุทธเจ้าองค์นี้สอน สัตว์ตัวนั้นได้ไปตกนรกแม้รายเดียว เรายังไม่เคยเห็นในตำรับตำราที่มี ในใจของเรามันก็เป็นอย่างนั้นด้วย ถึงจะแผดเสียงเป็น ฟาดดินถล่มก็ตาม จิตใจมันไม่ได้เป็น อย่างหนึ่งก็เป็นพลังของธรรมที่พุ่งออกมาเสีย ไร่ เรื่องของกิเลสที่จะแทรกออกมาจากความดูเดื่อตอย่างนี้มันก็ไม่มี ถ้ายังมีอยู่จะเรียกว่า กิเลสสิ้นไปได้ยังงใจเข้าใจไหม ถ้าสิ้นแล้วจึงว่าไม่มี คั้นเท่าไรก็ไม่จริงเรียกว่าสิ้นชิ พระ

พุทธเจ้าพระอรหันต์ท่านเป็นอย่างนั้น จะทำยังไงก็ไม่มีเรื่องกิเลสเพราะมันสิ้นแล้ว นั่นละพากันจำเอานะ

เมื่อวานนี้ก็พูดถึง อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา อันนี้ก็ไม่มีใครพูดอย่างเราเห็นใหม่ละ ก็มีแต่ อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญฺญาณํ วิญฺญาณปจฺจยา นามรูปํ นามรูปปจฺจยา สหายตํ เรื่อยไปจนกระทั่งถึง สมุทโย โหติ นี่เป็นสายของสมุทัยหนุนกันไปอย่างนี้ จากนั้นมาก็ อวิชชาเตวฺว อเสสวราคะนิโรธา สงฺขารนิโรธา แล้วก็ เอวเมตสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส นิโรธา โหติ นี่เป็นสายมรรคคือเป็น นิโรธ สายของมรรคดับทุกข์แน่ะ ท่านก็ว่า นี่เป็นลวดลายของศาสดาก็บอกแล้วไม่ใช่เหรอ พูดให้ละเอียดลออทุกสิ่งทุกอย่างสมแนวนของศาสดา

ทีนี้เราเป็นลูกศิษย์ตถาคตอะไรที่เหมาะสมกับจริตนิสัย ภาวนาของเราเล็กน้อยเราก็เอาตามนั้น ๆ พระองค์วางเป็นแนว เราก็หยิบเอาตามที่ถนัด ๆ ออกมาผางเลย อิมํทอํงเหมือนกันเข้าใจไหม เหมือนกับว่านี่ครกนี่สาก นั่นหม้อ นั่นเตาไฟ นั่นฟืน นั่นไฟ เช็ก ไล่ไปจนกระทั่งถึงนั้นนา นั่นข้าว เขาปลูกข้าว กว่าจะได้มาถึงท้องตายเป็นปล่า ๆ นี่ใส่ปิ้งเดียวได้เลยเข้าใจ นั่น ก็อย่างพระพุทธเจ้า อวิชชาเหล่านี้ะ จับรากแก้วอันเดียวไปพร้อมกันหมดเลย ทีนี้เมื่อพรรณนาก็ว่าแต่ต้นแต่ลำ เปลือกมัน กิ่ง ก้าน สาขา ดอก ใบอะไร ๆ ก็พรรณนาไป ตายด้วยกันหมด มันตายพร้อมกันแล้วเข้าใจไหมละ ท่านพรรณนาบอกอันนี้ ๆ มันก็ตายด้วยกันนั่นแหละ นั่น ความจริงมันตายพร้อมกันแล้ว เวลามันเกิดมันก็หนุนกันไปพร้อมกันเหมือนกันนี้เข้าใจหรือ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้นละ ให้พร โอ้วันนี้ดีมาก หมอวิยะดากับหมอวิฑูรย์กับคุณแม่ ได้ทองคำมาถวายหลวงตา กำลังหิวโหยทองคำมาก วันนี้ได้สมที่เดียว กินสมอยาก ปากสมเคียด เข้าใจไหม เอาที่นี้ให้พร

ชมการถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th